

Pracovněprávní aktuality

(sledované období: 8. 1. 2015 – 4. 2. 2015)

JUDr. Nataša Randlová/Mgr. Barbora Kudrhalt Suchá
Advokátní kancelář Randl Partners, www.randls.com, člen Ius Laboris
Právnická firma roku 2014 v kategorii Pracovní právo

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh vyhlášky o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, a o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích)

Stav projednávání: schváleno

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 271

Stav projednávání: Senát

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 270

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Sněmovní tisk: 366

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: dnem vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, ve znění pozdějších předpisů (zastavení vstupu nových účastníků)

Sněmovní tisk: 382

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: dnem vyhlášení

Návrh zákona o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě

Sněmovní tisk: 275

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (technická novela)

Sněmovní tisk: 296

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2015

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zrušuje zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, a zrušují nebo mění některé další zákony

Sněmovní tisk: 376

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 379

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2015

Návrh zákona o službě vojáků v záloze

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů,

a další související zákony (sdělování údajů z informačních systémů)

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2015

Návrh zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a o změně zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2016

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích, a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2015

Návrh nařízení vlády o ochraně zdraví před neionizujícím zářením

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. 10. 2015

Nové projednávané předpisy

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 392

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2016

Cílem návrhu, předloženého skupinou poslanců KSČM, je **zrušení maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti** od roku 2016.

Návrh je zdůvodněn tím, že osoby s vysokými příjmy po zavedení maximálního vyměřovacího základu ve skutečnosti odvádějí na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti celkově

menší procentní podíl z příjmů než ti, kteří maximální vyměřovací základ nepřekročili. Zavedením maximálního vyměřovacího základu došlo, vedle narušení rovnosti pravidel a snížení míry solidarity, též ke snížení příjmů státního rozpočtu určených na sociální transfery.

V případě přijetí tohoto návrhu by zaměstnavatelé a zaměstnanci platili pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti z celé výše vyměřovacího základu bez jakéhokoli horního limitu.

Pokud jde o maximální vyměřovací základ pro pojistné na všeobecné zdravotní pojištění, ten byl původně z důvodu úspor dočasně zrušen pouze pro roky 2013 až 2015. Novelou zákona o daních z příjmů č. 267/2014 Sb., účinnou od 1. 1. 2015, byl však **maximální vyměřovací základ pro pojistné na všeobecné zdravotní pojištění zrušen již trvale.**

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 393

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem kalendářního roku následujícího po vyhlášení

Další návrh poslanců KSČM usiluje o úplné zrušení takzvané karenční lhůty. Dle současného znění § 192 zákoníku práce nepřísluší zaměstnanci žádná finanční kompenzace – náhrada mzdy nebo platu od zaměstnavatele ani nemocenské – za první tři pracovní dny dočasné pracovní neschopnosti, nejvýše však za prvních 24 neodpracovaných hodin z rozvržených směn.

Dle předkladatelů návrhu mělo sice zavedení této karenční lhůty faktický dopad v přínosu pro zaměstnavatele a sporný dopad ve snížení čerpání volna při nemoci, ale snížilo také finanční zajištění zaměstnance v nemoci a zvýšilo administrativu jak u lékařů, tak u zaměstnavatelů i správ sociálního zabezpečení. Zvláště nepříznivý byl dopad pro zaměstnance s nízkými příjmy a zaměstnance sociálně slabé (zejména matky samoživitelky).

Aby byly výše uvedené nespravedlnosti odstraněny, připravila skupina poslanců KSČM tuto novelu, která má ustanovení týkající se karenční lhůty v zákoníku práce zrušit. V případě schválení návrhu by tak zaměstnavatelé

museli vyplácet náhradu mzdy při dočasné pracovní neschopnosti svým zaměstnancům již od 1. pracovního dne neschopnosti, tedy v plné výši za všechny pracovní dny v rámci prvních 14 kalendářních dní neschopnosti.

Záměr určitým způsobem karenční lhůtu omezit prezentoval koncem ledna také premiér Bohuslav Sobotka. Její zrušení podporují odbory, proti se naopak staví ministr financí Andrej Babiš a zástupci zaměstnavatelů. Lze proto očekávat, že pokud k nějaké změně v této oblasti dojde, bude náhrada mzdy v prvních 3 pracovních dnech (popřípadě za prvních 24 neodpracovaných hodin) pracovní neschopnosti vyplácena spíše jen ve sníženém rozsahu (nikoli v plném, jak navrhuje sněmovní tisk 393). Otázkou je, zda v této souvislosti nebude upraveno také pojistné na nemocenské pojištění.

Návrh vyhlášky, kterou se stanoví vzor průkazu státního zaměstnance oprávněného vykonávat kontrolu ve služebních vztazích

Stav projednávání: připomínkové řízení

Předpokládaná účinnost: dnem vyhlášení

Nařízení vlády, kterým se stanoví obory státní služby

Stav projednávání: připomínkové řízení

Předpokládaná účinnost: dnem vyhlášení

MPSV / ÚŘAD PRÁCE ČR

MPSV představilo 37 konkrétních opatření, která mají zvýšit zaměstnanost

Ve dnech 27. a 28. ledna 2015 MPSV pořádalo celostátní konferenci, jejímiž hlavními tématy byly Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020 a Aktivizační opatření k řešení nepříznivé situace na trhu práce. O obsahu Strategie jsme informovali v Pracovněprávních aktualitách v Práci a mzdě č. 12/2014. Jejím cílem je zvýšení celkové míry zaměstnanosti věkové skupiny občanů 20 až 64 let, zvýšení zaměstnanosti žen, starších lidí a snížení nezaměstnanosti mládeže a osob s nízkou kvalifikací.

Aktivizační opatření pak jsou jedním z dokumentů, jež mají za cíl implementovat cíle vymezené ve Strategii politiky zaměstnanosti. Jedná se o 37 konkrétních opatření legislativní i nelegislativní povahy, včetně závazného harmonogramu na roky 2014 až 2017 s jasnou odpovědností za splnění těchto opatření. Realizace opatření má proběhnout zejména v letech 2015 a 2016.

Opatření mají zahrnovat například:

- podporu vybraných skupin uchazečů o zaměstnání nejobtížněji umístitelných na trhu práce zavedením slev na pojistném na sociální zabezpečení – v případě přijetí mladých lidí do 30 let, osob starších 50 let a osob vracejících se z rodičovské dovolené,
- důsledné potírání diskriminace a nelegální práce (např. realizovat ročně 15 000 kontrol zaměřených na nelegální práci, agenturní zaměstnávání a diskriminaci při uplatňování práva na zaměstnání či posoudit legislativní nastavení podmínek pracovněprávních vztahů),
- příprava komplexní úpravy zprostředkování zaměstnání agenturami práce,
- umožnění větší podpory problémových regionů (například rozšířením územních oblastí, do kterých lze poskytovat investiční pobídky).

Dle tiskové zprávy MPSV ze dne 29. ledna 2015 mají být opatření finančně zabezpečena ze státního rozpočtu a z Evropského sociálního fondu v rámci nového Operačního programu Zaměstnanost, ze kterého by mělo být čerpáno celkem až 12 miliard korun, z toho 4 miliardy již v letošním roce.

Strategii politiky zaměstnanosti a Aktivizační opatření si můžete přečíst na stránkách portal.mpsv.cz (sekce Zaměstnanost – Politika zaměstnanosti – Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020).

Počet lidí bez práce meziročně klesl o téměř 55 tisíc uchazečů a rekvalifikací prošlo za loňský rok téměř 46,5 tisíce lidí

V lednu 2015 zveřejnil Úřad práce ČR informace k aktuálnímu vývoji nezaměstnanosti v České republice. Ze zveřejněných výsledků je patrný nárůst počtu nezaměstnaných v prosinci 2014 oproti měsíci listopadu, zároveň je však znatelný pokles oproti prosinci předchozího roku.

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Státní úřad inspekce práce provedl v loňském roce téměř 47 tisíc kontrol

Dne 29. ledna 2015 zveřejnil Státní úřad inspekce práce ve své tiskové zprávě informace o kontrolách za loňský rok. Oblastní inspektoráty práce provedly celkem téměř 47 tisíc kontrol, z toho 17 tisíc v oblasti pracovněprávních vztahů, 15 tisíc zaměřených na nelegální zaměstnávání a 14 tisíc na oblast BOZP. Celkem bylo na základě kontrol SÚIP zaměstnavatelům uděleno 4 366 pokut ve výši téměř 216 milionů korun.

V oblasti pracovních vztahů a podmínek se kontroloři nejvíce zaměřovali na oblast vzniku, změn a skončení pracovního poměru a odměňování. Mezi nejčastější nedostatky zjištěné při kontrolách u zaměstnavatelů patřily pracovní smlouvy bez potřebných náležitostí, nevyplacení mzdy ve lhůtě splatnosti či nevydání potvrzení o zaměstnání. Za nelegální zaměstnávání inspektoři uložili zaměstnavatelům 579 pokut v souhrnné výši přes 140 milionů korun a při tom odhalili 1 847 nelegálně zaměstnávaných osob. Pokud jde o BOZP, inspektoři za loňský rok evidují 39 070 pracovních úrazů, při kterých zemřelo 105 zaměstnanců a 1 331 utrpělo vážný úraz.

Celý text tiskové zprávy naleznete na stránkách www.mpsv.cz (sekce Média a veřejnost – Tiskové zprávy MPSV – Tiskové zprávy leden).

Zatímco na konci roku 2014 evidoval Úřad práce ČR celkem 541 914 uchazečů o zaměstnání, za prosinec roku 2013 jich bylo o 54 919 více. K 31. 12. 2014 se tak podíl nezaměstnaných ustálil na 7,5 %.

Z další tiskové zprávy Úřadu práce pak vyplývá, že z celkového počtu uchazečů a zájemců o zaměstnání se loni 46 454 osob zúčastnilo rekvalifikačních kurzů. Náklady přesáhly celkem 340 milionů korun a byly hrazeny kromě Úřadu práce ČR i prostředky z Evropského sociálního fondu. Největší zájem byl o kurzy zaměřené na základní a speciální počítačové dovednosti, účetnictví, svářečské kurzy nebo o získání řidičských průkazů. Rekvalifikace plně či částečně financovaná Úřadem práce ČR probíhala ve třech variantách – kurzy zajišťované přímo ÚP ČR, kurzy vyhledané samostatně uchazečem a kurzy zaměstnavatelů pro jejich zaměstnance.

Celý text všech zmíněných tiskových zpráv naleznete na stránkách www.mpsv.cz (sekce Média a veřejnost – Tiskové zprávy MPSV – Tiskové zprávy leden).

Roční program kontrolních činností na rok 2015

Vedle přehledu kontrol za loňský rok Státní úřad inspekce práce již připravil a zveřejnil i program kontrolních akcí na rok 2015. Při vytváření programu a zařazování kontrolovaných oblastí SÚIP vycházel z poznatků z kontrolních činností za uplynulá období, a v roce 2015 tak rozdělí SÚIP svou činnost do 20 oblastí.

Stejně jako v loňském roce budou probíhat kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti pracovněprávní, BOZP a zaměstnanosti. Pokračovat budou i kontroly nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců, kontroly agenturního zaměstnávání či kontrola plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

V roce 2014 se kontrolní činnost poprvé zaměřila na **zaměstnavatele s vozovým parkem**, ať již se jedná o dopravce či běžné zaměstnavatele s vozovým parkem (například pro obchodní reprezentanty). Kontroly u těchto zaměstnavatelů jsou naplánovány také na letošní rok a budou se zaměřovat zejména na systém obecné prevence (dodržování pokynů výrobců vozidel uvedených v návodech k obsluze a údržbě, ověřování zdravotní způsobilosti zaměstnanců, stav techniky z pohledu BOZP atd.), jakož i na dodržování pracovního režimu uživatelů vozidla v návaznosti na organizování pracovní doby

zaměstnavatelem (například vedení denní evidence o době řízení dopravního prostředku a o čerpání bezpečnostních přestávek).

Novinkou pro rok 2015 jsou kontroly rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovišti a kontroly dodržování ochrany osobních práv na pracovišti (sledování zaměstnanců při práci pomocí kamer či jiných sledovacích mechanismů, ochrana elektronické pošty zaměstnanců a ochrana telefonických hovorů zaměstnance). Dále pak **kontroly dodržování minimální a zaručené mzdy**, které se mají zaměřit na oblasti lesnictví, těžby dřeva a dřevozpracující průmysl, zemědělství, masný průmysl, kamionovou dopravu, výrobu pekařských a cukrář-

ských výrobků, advokátní kanceláře a exekutorské úřady zaměstnávající koncipienty.

Podstatnou částí kontrolní činnosti bude tradičně také BOZP. Specifickými oblastmi pro rok 2015 zde byly určeny:

- kontrola **BOZP v potravinářském průmyslu**,
- bezpečnost práce při provozu plynových zařízení se zaměřením na objekty využívané pro vzdělávání, ubytování a volný čas dětí a mládeže,
- bezpečnost práce při provozu chladicích zařízení, kompresorových stanic a tlakových nádob stabilních.

Celý text programu naleznete na stránkách www.suip.cz (sekce Roční program kontrolních akcí).

Mezinárodní smlouvy

Doplňková smlouva pozměňující smlouvu o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými

Sněmovní tisk: 136

Stav projednávání: souhlas Parlamentu předán prezidentovi

Daňové aktuality

Ing. Dana Trezziová/Ing. Kateřina Nováková
BDO Tax s. r. o., www.bdo.cz

Odpovídající výše pojistného pro stanovení základu daně z příjmů ze závislé činnosti v případě příjmů plynoucích ze zdrojů v zahraničí

V průběhu ledna 2015 byl publikován příspěvek z jednání Koordinačního výboru Komory daňových poradců ČR ohledně určení výše pojistného pro stanovení dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, a to v případě příjmů plynoucích ze zdrojů v ČR a v zahraničí. Uvedený příspěvek se zaměřuje na dvě možné situace.

Prvním případem je situace **českého daňového rezidenta**, který během zdaňovacího období dosahuje od stejného zaměstnavatele také příjmů ze zdrojů v zahraničí a celková výše jeho příjmů přesahuje maximální vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení. Ve výše uvedeném případě se pro účely stanovení dílčího základu daně ze závislé činnosti využije příslušná metoda zamezení dvojího zdanění. V ČR se uplatňuje metoda vynětí příjmů ze základu daně či prostý zápočet daně zaplacené v zahraničí.